

Találkozások

Egy buszmegállóban

(A megállónál leszállok a buszról.)

(Egy padon ül.)

– Helló!

– Szia!

– Mégis eljöttél?

– Láthatod.

– Örülök.

– Csak azért jöttem el, hogy irodalmi hőssé váljak.

– Ezt hogy érted?

– Eljöttem, hogy megírd a találkozásunkat.

– Ez most hogy jön ide? Mit és miért kellene megírnom?

– Jaj, ne játssz az ártatlant. Tudom, hogy megírod a nőikkel való találkozásaidat, és meg is jelenteted őket.

– Honnan tudsz te ilyeneket?

– Tudod, nem csak te foglalkozol irodalommal, más is olvas folyóiratokat, könyveket.

– Többek között te is...

– Persze. Szóval, miről akarsz írni? Mit csináljunk?

– Rosszul kezdted, elrontottad az egészet.

– Miért?

– Mert így, hogy kényszerítenek, nem fog eszembe jutni semmi olyasmi, amit érdemes lesz lejegyezni.

– Szerintem simán leírhatod az eddigieket meg az ezután következőket is.

– Leírhatnám, de semmi értelme nem lenne neki.

– És értelemnek feltétlenül kell benne lennie?

– Nem feltétlenül, de úgy érzem, hogy csak akkor van az egésznek létjogosultsága, ha én magam találok ki az egészet. Ez a néhány eddig

elhangzott mondat és talán az ezután következők sem lennének senki számára érdekesek csak azért, mert te is tudatosan közreműködtél.

– Ennyire törődsz az olvasókkal?

– Dehogy. Csak magammal törődöm, és ez nekem speciel nem lenne érdekes, következésképp másnak sem lehet az.

– *Jaj, én vagyok az ómega s az alfa.*

– Persze. Látom, készültél.

(*Nevet.*)

– Minden téren maximalista vagyok. Mindig készülök.

– Ennek örülök.

– És ebben a párbeszédben kitől fogsz idézni?

– Nem tudom. Lehet, hogy senkitől.

– Mindig idézel valakitől. Most miért ne tennéd?

– Fene tudja.

– Idézz valamit. Mondjuk attól a titokzatos D. J.-től.

– *Nem én. Ritkán beszélek emberekkel.*¹

– Légyszi.

– Ez már idézet volt.

– Micsoda?

– Az, hogy *Nem én. Ritkán beszélek emberekkel.*

– Komolyan?

– Persze. Még hozzá a titokzatos D. J.-től.

– Jobbat is találhattál volna.

– Természetesen találhattam volna, de nem volt kedvem sokáig keresgélni. Elégedj meg ennyivel.

– Nem fogok. Gyerünk el valahova, hátha eszedbe jut valami jobb.

– Nyugodj meg, nem fog.

– Dehogynem, idővel úgyis kitalálsz valamit.

– Hát jó. Tehetünk egy próbát. De ne menjünk sehova, maradjunk itt.

– Szerintem ez egy unalmas hely.

– Szerintem meg nem. Nézd, mennyi ember jön-megy. Furcsábbnál furcsább férfiak és nők. Estig el tudnám nézni őket.

– Az nem nagy valami, tekintve, hogy már este fél hét van.

– Mondod te. De ha akarom, fél három lesz. Tehát még legalább négy óra hosszáig nézhetem az embereket.

– Hülyeséget beszélsz. Fél hét van. Te mondtad, hogy fél hétkor érkezel, és itt várjak rád.

– Nem akarok vitázni veled. Legyen fél hét, de ha ezt egyszer megírom, biztosan fél hármat fogok írni.

- Tehát mégis megírod?
- Azt mondtam, ha egyszer...

*te sokat tudsz
és ajtómat ha titkon benyitod,
mellém lopózva böngészted ki,
miket szítálón, csendesen
a papírra írok.²*

- Ez idézet volt.
 - Ja, néha csak úgy eszembe jut, hogy idézeteket is beleszöjök a beszédembe, de ezt te is tudod.
 - Ez is D. J.?
 - Az. Ha nőkkkel vagyok, általában tőle idézek.
 - És miért nem írod ki a teljes nevét, ha már úgyis jegyzetelsz.
 - Fene tudja. Talán nem akarom, hogy a saját nevemen kívül más íróé, költőé is felmerüljön ezekben a szövegekben.
 - Nem viselné el a költői öntudatod?
 - Szerintem ez már pszichológia. Ne menjünk bele.
 - Jól van, nem megyünk bele. Egyébként ezt a pszichológiás dolgot megírtad már egy *Találkozás*-ban. Azt hiszem, szóról szóra így.³
 - Kezdesz megijeszteni.
 - Ugyan már...
 - De menjünk innen. Mindenki minket bámul.
 - Az legyen az ő bajuk. Különben meg megnyugtathatlak, annak ellenére, hogy igencsak érdekesek a buszra várakozó emberek, én csak rád figyelek.
 - Ez kedves.
 - Tudom.
 - Azért, mert te írtad?
 - Nem, ilyet még nem írtam. Különben is mondtam már, hogy erről a találkozásról nem írok.
 - De miért?
 - Mert megbeszélt találkozás volt. Annak ellenére, hogy nem ígérted meg, hogy itt leszel.
 - És te mégis eljöttél...
 - Mit tehettem volna? A remény hal meg utoljára.
- (Megáll egy busz.)*

² D. J.: *Súgás az ősznek*.

³ Utóbb kiderült, hogy igaza volt. Vö. B. M. 2014. *Találkozás* (próza). In: *Híd*, 2. 23–26.

- Azt hiszem, ez az enyém lesz.
- Máris indulsz?
- Igen. Nem szeretem hosszúra nyújtani az első találkozásokat.
- Ez nem is az első találkozásunk volt.
- Azt hadd döntsem el én.
- Attól, hogy azt írod, még nem lesz ebből első találkozás.
- Mondtam, hogy nem írom meg.
- (Felszálllok a buszra.)*
- (Az ablakon keresztül integetek, majd behúzóom a függönnyt.)*
- (Megírom.)*

Topolyán

- (Helyszín: a topolyai Izlog ideja kávézó.)*
- (Szituáció: a pultnál egyedül ülő lány mellé ülök.)*
- Szia!
- Helló!
- Engedd meg, hogy bemutatkozzam, Benedek Miklós vagyok.
- Úristen! Ne!
- Mi történt? Így még senki sem reagált a nevem hallatán.
- Bocs. Nem szeretnék veled beszélni.
- Na. És miért?
- Olvastam az írásaidat, amelyekben nőkkel találkozol.
- És?
- Nem szeretnék egy lenni közülük... Vagyis nem szeretném, ha az, amit egy fiúval beszélek, nyilvánosságra kerülne.
- Nem kerül nyilvánosság elé. Csak egy szűk kör szokta elolvasni, amiket írok.⁴
- Ja, persze... Azt te csak hiszed. Én is olvastam, és a barátnőim is. Mondhatom, sokat nevtünk rajta.
- Szóval, ti kiröhögitek azt, amit a másik halál komolyan lejegyez. Ez nem szép dolog.
- Mindegy. Hagyjuk.
- (Elfordul tőlem.)*
- (Az asztalon heverő poháralátétet birizsgálja.⁵)*
- (Eltelik három perc tizenhét másodperc.)*
- Je est un autre...

⁴ Vö. Híd Kör (URL: <http://www.hid.rs/hidkor.php>).

⁵ Szinonimái: piszkál, bizgerél, babrál (URL: <http://szinonimaszotar.hu/keres/birizg%C3%A1l>).

- Tessék?
- Egy Rimbaud-idézet. Semmi különös.
- És mit jelent?
- Valami olyasmit, hogy én a másik vagyok... Vagy valami hasonlót.
- És hogy jön ez most ide?
- Úgy, hogy le akarlak nyűgözni egyszerre a francia nyelvtudásommal és azzal, hogy Rimbaud-tól idézek.
- Miből gondolod, hogy ezzel le lehet engem nyűgözni?
- Ezzel mindenkit le lehet nyűgözni.
- Oké. Részben igaz. Rimbaud-t szeretem, a francia nyelvet viszont nem.
- Fél siker.
- Most még azt magyarázd el, hogy miért pont ezt az idézetet választottad? Szerintem egyáltalán nem illik ide.
- Csak ezt tudom franciául.
- Szóval át akartál verni.
- Lehet. De magyarul tudok még idézni.
- Hajrá!

*Télen egy rózsaszín és kékpárnás vonatban
utazni jössz velem.
Jó lesz. Óriult öröm.⁶*

- Hm...
- Vagy egy másik:

*Szolgálatok, Múzsám, menvén az ég alatt,
s nem álmodott még hejh! szerelmet senki szebben!⁷*
- Jól van. Abbahagyhatod.
- Köszí. Egyébként Rimbaud nevével elég nehezen boldogulok általában. Már a kiejtésével is gondjaim vannak, de azt még megoldom valahogy. Viszont ha ragot kell hozzákapcsolni és pláne írásban, akkor megáll a tudomány. Következétesen kötőjellel kapcsolom hozzá a megfelelő ragot, például Rimbaud-val, pedig olyan jó lenne azt írni, hogy Rimbauddal, de ez, ugye, nem jó. Vagy például a tárgyrag, Rimbaud-t, de miért ne lehetne Rimbaudot írni, vagy mit tudom én. Nehéz a francia helyesírást összeegyeztetni a magyarral. Csak utána meg hülyének nézik az embert, ha valamit rosszul ír le, pedig ha úgy érzi, hogy az a jó, szerintem bárki írhatna úgy, ahogyan akar. És még csak össze sem dőlne a világ. Vagy Sartre neve. Meg kellene tartani az e betűt a végén, mert így lehetetlen kimonda-

⁶ A. R.: *Álom, télire* (Ford. Sz. L.).

⁷ A. R.: *Köborlásaim* (Ford. R. M.).

ni a nevét, főleg tárgyraggal. Sartre-t. Ejtsd ki SZARTRT. Ez hülyeség. Mondhatnánk úgy, hogy SZARTRET. Nem lenne egyszerűbb? Na és a magyar szavak... Lásd egy sorral feljebb: ejtsd. Tiszta hülyeség az egész.

– Várj, most erről miért beszélsz nekem?

– Fene tudja.

– Inkább fizesd ki az italomat, és lépünk le innen.

– Rendben. Mit ittál?

– Egy kapucsínót és egy vermutot.

– Most baszogatsz?

– Miért?

– Ezeket meg hogy írjam le? Magyar cs-vel, vagy dupla c-vel? A vermutot th-val?

– Ahogy akarod. Csak gyerünk már.

– Van egy kétszázasod kölcsönbe?

– Micsoda gavallér...

– Viccelek. Már mehetünk is.

(Megyünk.)

Lehet(ne) más a politika

(Helyszín: egy névtelen körzet névtelen szavazóhelyiségének kijáratától három méterre.)

(Szép? Természetesen.)

– Szia!

– Helló!

– Szavazás?

– Természetesen. De ez egyike azoknak az értelmetlen kérdéseknek, mint például, hogy te is ezen a buszon utazol meg hasonlók... Egyszerűbb lenne, ha simán meghívnál egy italra.

– Á. Nem akarok én veled italozni, csak elbeszélgetni erről-arról.

– Ja! Oké. A szavazásról?

– Legyen, ha már úgylis aktuális.

– Rendben. Kezdd te!

– Én nem szavazok. Rád vagyok kíváncsi.

– Ilyet nem játszunk. Halljam a véleményedet, hozzászólásodat, kommentedet!

– Jól van, legyen. Azért nem szavazok, mert úgy gondolom, hogy egyik párt sem tett semmit azért, hogy személy szerint nekem vagy a húgomnak, vagy akár az édesanyámnak jobb legyen, de megemlíthetném a nagyapámat is vagy a menekült szomszédjaimat.

– Szerintem a pártok nem azért vannak, hogy az egyes embereknek segítsenek. Az egész közösség helyzetét kell javítaniuk, és ezáltal az egyéneknek is talán javul az életszínvonaluk vagy legalábbis a közérzetük.

– De én nem ismerek senkit sem, akinek javult az életszínvonala vagy akár a közérzete. Arról nem is beszélve, hogy a közösség vagy mondjam úgy, a közösségünk helyzetén talán képtelenség javítani. Na de mindegy... A másik meg az, hogy azt nem tartom igazi választási lehetőségnek, ha a rossz és a kevésbé rossz közül kell kiválasztani azt, aki majd dönt helyettem.

– Erről szól a képviseleti demokrácia...

– A rosszról és a rosszabbról?

– Nem, arról, hogy mások döntenek helyetted.

– Ja. De szerinted miért nincs baloldali pártunk? Mármint nekünk, vajdasági magyaroknak. Vagy, hogy másképp tegyem fel a kérdést, szükség van-e baloldali kisebbségi pártra, van-e létjogosultsága, nemcsak nálunk, hanem úgy általában? Eh. Ne válaszolj! Mégiscsak jobb lett volna, ha ita-lozni megyünk.

(Mosolyog.)

– Magadra vess, te akartál politizálni.

– Vállalom. És gondolom, három hét múlva a magyarországi választások alkalmával is ilyen lelkes leszel.

– Persze, ez állampolgári kötelességem, és hál' istennek már négy hónapja magyar állampolgár vagyok.

– És azt mennyire tartod korrektnek, hogy külföldön élőként, tehát anélkül, hogy bármilyen kapcsolatod lenne az anyaországgal, az árkádos bevásárlásokon kívül, tehát hogy innen is meg akard mondani azoknak a szerencsétleneknek, hogy ki legyen a miniszterelnökük?

– Amióta felvettem az állampolgárságot, azóta az én miniszterelnököm is.

– Ez igaz. De helyes ez így?

– Szerintem igen, mert mi is magyarok vagyunk.

– Jó, elfogadom.

(Nyugtalanság vesz erőt rajtam. Érzem, hogy valami idézetfélét is megkí-vánna a helyzet, de csak olyan frazémák jutnak eszembe, mint például ha nem ülsz az asztalnál, ne csodálkozz, ha felkerülsz az étlpra, vagy aki a forró tejjel megégette a szája szélét, jobb, ha a hideg vizet is fújva issza. De ezeket inkább nem mondom ki hangosan. Egy hirdetésre mutatok...)

– De azt ugye tudod, hogy ennek a Vučić-plakátnak a helyén holnaptól Vona Gábor arcképe lesz kitéve, valami hülye szlogennel fűszerezve?

– Honnan tudod?

– Tudom és kész. De ettől még a Jobbik nem fog jól szerepelni nálunk.

- Ennyire biztos vagy a dologban?
- Persze.
- Tehát tudod, hogy holnaptól itt Vonát fogják reklámozni, és hogy a Jobbik hogy fog szerepelni?
- Igen.
- És azt is tudod, hogy ki nyeri meg a választásokat?
- Persze.
- A szerbiait és a magyarországit is?
- Gond nélkül.
- Mi vagy te, időutazó?
- Dehogya. Nem hiszek az időutazásban.
- Akkor hogyan lehetsz ennyire biztos ezekben a dolgokban?
- Ez irodalom. Április hetedikén írom ezt a szöveget, tehát már mind-azzal tisztában vagyok, ami addig megtörtént.
- Kezdem nem érteni a dolgokat.
- Szerinted miért éppen téged szólítottalak le?
- Na miért?
- Mert tudom, hogy április hetedikén egyedül rólad lesz érdemes írni.
- Ezt magyarázd már el!
- Figyelj, hetedikén már tudom, hogy most bemegyünk egy kávézóba, és megiszunk egy-egy csésze fekete teát, mint ahogy azt is, hogy utána felhívsz magadhoz, mert van otthon egy üveg tömény italod, hogy milyen, azt még nem találtam ki, de azt is tudom, hogy csak tíz napig leszünk érdekesek egymásnak, és akkor már minden apróságon összekapunk, majd április negyedikén végleg elválnak útjaink, miután valami hülye politikai kérdésben nem tudunk közös nevezőre jutni.
- És ezután én mit mondjak?
- Nincs mit mondani, ezek már lefutott dolgok. Meg van írva, ha nem is a Nagy Könyvben, de a laptopomban mindenféleképpen.
- Nemet mondhatok?
- Persze, de értelmetlen lenne. Tudod, a Sors...
- (*Nevet.*)
- Jól van. Gyerünk teázni. Utána meg majd meglátjuk.
- Van otthon egy üveg töményed?
- Talán.
- Szabad tudni, milyen?
- Legyen meglepetés.
- Vagy döntsek helyetted?
- Mármint el akarod dönteni, hogy milyen italom van otthon?
- (*Bólintok.*)

- Ne tedd!
- Inkább gyerünk teázni.
- Rendben, gyerünk.

(„A franciák azt mondják, ne mondd a szökőkúttnak, hogy nem iszol a vizéből.”

„Még a végén a kínainak lesz igaza, aki azt mondja, hogy mindegy, hogy fekete vagy fehér a macska, csak fogja meg az egeret.”

„A keletiek azt mondják, a lábam tudja, hol szorít a cipő.”⁸⁾

(„Ha döglött lovon ülsz, szállj le róla!”⁹⁾

(„Mindig az a ló iszik először a folyó vizéből, amelyik előbb ér oda.”¹⁰⁾ stb.

Overdosed

(Helyszín: a kishegyési vasútállomás.)

(Az árnyékban ülök.)

(Három hang közelít felém.)

1. hang: Van ott valaki?

2. hang: Helló! Ki vagy?

Én: Vagyok, aki vagyok.¹¹⁾

3. hang: Én téged ismerlek! Benedek Miklós vagy, ugye?

Én: Igen... Azt hiszem, lebuktam.

1. hang: Mit csinálsz itt?

Én: Szerinted?

2. hang: A vonatot várod?

Én: Ezt miből sikerült kitalálnod?

2. hang: Tippettem.

1. hang: És merre utazol?

Én: Topolya felé.

1. hang: Topolyai vagy?

Én: Most már igen.

2. hang: És eddig nem?

Én: Nem, csak kb. fél éve élek Topolyán.

2. hang: Eddig hol éltél?

3. hang: Én tudom. Feketicsen, nem?

⁸⁾ URL: <http://www.origo.hu/itthon/20140216-kiket-idezett-orban-viktor-az-vertekeloben.html>

⁹⁾ URL: http://nol.hu/archivum/20120707-dakota_kozmondas-1316795

¹⁰⁾ URL: <http://blog.xfree.hu/keres.tvn?mit=dakota%20k%F6zmond%E1sok>

¹¹⁾ Kutatók szerint ez a kijelentés tartalmazza a *lenni* ige minden igeidejét. Így lehetne fordítani: Voltam, vagyok és mindig folyamatosan leszek.

Én: De.

1. hang: De nem is beszélsz furcsán.

Én: Kösz. Ezt dicséretnek veszem.

1. hang: De a feketicsiek furcsán beszélnek.

Én: Hadd magyarázzam el... *(Egy hosszabb dialektológiai kiselőadás következik, amelynek ismertetését most mellőzném.)*

1. hang: Húú, te okos is vagy.

Én: Persze.

1. hang: Van barátnőd?

Én: Nincs.

2. hang: És volt?

Én: Volt.

1. hang: És szakítottatok?

Én: Igen.

2. hang: Miért?

Én: Mert egy cinikus bunkó vagyok.

1. hang: Mi az, hogy cinikus?

3. hang: Paraszt.

1. hang: Tényleg?

Én: Valójában ennek filozófiai háttere is van, de végül is tényleg ezt jelenti, vagy valami nagyon hasonlót.

2. hang: Tehát olyan vagy, mint a Doktor House?

Én *(nevetve)*: Lehet. Csak előben az nem olyan érdekes, mint a tévében.

1. hang: Én bírom House-t.

2. hang: Én meg utálok.

Én: Jogotokban áll.

1. hang: És téged is bírlak.

Én: Kösz. Ez a két perc nekem is sokat jelentett.

2. hang: Az ilyenek miatt mondtad, hogy paraszt vagy?

Én: Kábé...

2. hang: Attól még jó pasi vagy.

Én: Kösz.

3. hang: Úgy tudom, hogy ha nővel beszélsz, idézeteket is beleszősz a mondókádba...

Én: Jön a vonatom.¹²

1. hang: Be foglak jelölni.

2. hang: Én már bejelöltelek.

¹² Ez az egyszerű mondat idézetnek is tekinthető, ugyanis a világ számtalan helyén számtalan nyelven nap mint nap elhangzik, még ha ezt észre sem vesszük.

Én: Jó, majd halljuk egymást.
(*A vonat megérkezik.*)
(*Felszállok.*)

Folytathatatlan

- Szia!
- Szia!
- Semmi?
- Bocsi. Semmi.
- Pedig jó lett volna.
- Én is szerettem volna, ha ennek most kivételesen jó vége lesz.
- Kár.
- Még egyszer bocsi.
- Talán majd máskor.
- Igen, talán majd máskor.

*(Van, aki elmegy,
van, aki itt marad.*

*A haladó nevet,
a haladó feled,
ha nincs is kézbe kéz.*

*Az ittmaradó ír,
és néha-néha sír,
és néha messze néz...*

*A mese vége mégis
örök-szomorú, szent-egy:*

*van, aki itt marad,
van, aki elmegy – -^{13, 14})*

¹³ D. J.: *Pillanatfelvételek az életből.*

¹⁴ 1924. szeptember 3-án.

